

Position paper Museum Catharijneconvent

Bijeenkomst rondetafelbijeenkomst Vaste Commissie OCW

3 november 2016

De verwachting is dat de komende jaren veel kerkgebouwen vrij zullen komen. Door het directe contact dat we vanuit Museum Catharijneconvent met de kerken hebben, verwachten we dat het niet om honderden, maar om duizenden kerken zal gaan. Zo is de prognose van kardinaal Eijk dat binnen het aartsbisdom slechts 20 van de 300 kerken in religieus gebruik zullen blijven. Dat is 7%. Gelijke geluiden bereiken ons vanuit andere bisdommen. Van de PKN-kerken staat 75% in de rode cijfers. Kortom, het probleem is zeer urgent. We staan voor een grote maatschappelijk opgave.

Over twee jaar staat een verandering van het stelsel van financiering van monumenten op stapel. Wij zien dit als een unieke kans om in de nieuwe stelselwijziging een aantal cruciale zaken mee te nemen.

1. We moeten scherpe keuzes maken

We kunnen niet alles beschermen. We moeten nu bepalen welk deel van het monumentaal kerkelijk erfgoed we bescherming willen bieden en hoe we dit financieren. Het kerkelijk monumentenbestand zou stevig herzien moeten worden. Wij denken daarbij aan twee mogelijke scenario's:

- **Een substantiële verkleining van het kerkelijk monumentenbestand**
- **Een heldere categorisering van het kerkelijk monumentenbestand**

Toelichting:

Categorie A van (inter)nationaal belang, hier mag niets mee gebeuren (hier is dan een financieringsverplichting vanuit het monumentenfinancieringsstelsel aan gekoppeld)

Categorie B van belang, maar enige aanpassing (her-/nevenbestemming) is mogelijk

Categorie C van minder belang, ruime herbestemmings- en aanpassingsmogelijkheden

Landen als het Verenigd Koninkrijk kennen ook een monumentencategorisering.

2. Het interieur moet een grotere factor zijn in de discussie

Het interieur is het kloppend hart van een kerk- of kloostergebouw. Desondanks is het vaak kind van de rekening. Bij een eventuele verkleining of categorisering van het monumentenbestand (zie punt 1) moet het interieur een belangrijkere factor spelen dan nu het geval is binnen het monumentenbestand. Ook bij individuele herbestemmingen moet het interieur nadrukkelijker mee worden gewogen.

3. Publieksprojecten zijn van groot belang

Met publieksprojecten vergoten we het draagvlak voor ons kerkelijk erfgoed. Museum Catharijneconvent ontwikkelt momenteel *Het grootste museum van Nederland*, een publieksproject om meer bezoek naar kerkelijke monumenten te trekken. In de stelselwijziging zou het openstellen van dit prachtige cultureel erfgoed positieve gevolgen moeten hebben voor de financiering ervan.